

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—, Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Opozicija in vlada po sprejetju proračuna.

Vsi poiskusi Radiča in Pribičevića, da bi omajala stališča stališče vlade med pro računsko razpravo, so se razblinili v nič. Kljub srditim napadom obeh voditeljev seljačke demokracije med proračunom na posamezne ministre je pokazala vlada na pram opoziciji toliko obzirnosti, da je več njenih pametnih in res nujnih predlogov sprejela. Popustljivost vlade pa voditelj opozicije med proračunom ni spametovala toliko, da bi se bila vsaj na eni seji izkazala kot stvarna kritika vladnega početja, ampak sta igrala nelepo vlogo navadnih kričačev. S svojimi izjavami, katere sta podala na javnih zborovanjih glede krivde Srbije na izbruhu svetovne vojne, sta škodovala ugledu države na zunaj in si odbila naklonjenost srbskega naroda za nedogleden čas.

Proračun je pod streho. Po sprejetju proračuna stoji vlada še trdnje in voditelja opozicije stojita pred težavnim vprašanjem: Kako po proračunu v vlado?

Pribičević že kaže toliko teka po vladni moči, da je na skupščinski seji dne 24. t.

m. naravnost zahteval sprejem v vladno večino z besedami: »Mi hočemo vladati!«

Pribičević sili pod plašč vlade v Beogradu, Radič daje po Zagrebu časnikarjem izjave, v katerih napoveduje po proračunu koncentracijsko vlado vseh večjih strank. To od Radiča zasanjano vlado bi naj ne sestavil več general, ampak parlamentarna oseba, ki je lahko vsakdo drugi, samo Vukičević ne! Nekaj tednov sta se posluževala Radič in Pribičević slepila med narodom: Nastop seljačke demokracije pri proračunu bo zlomil vladi vrat in po proračunu bova midva pri vladnem krmilu! Nastopilo je pa ravno nasprotno od napovedi voditeljev opozicije in kam — sedaj?

Dejstvo je, da bo Radič po vse obsodbe vrednih napadov na Srbe med proračunsko razpravo veliko težje sprejet v vlado, nego kedaj poprej. Z gotovostjo tudi lahko trdimo, da dokler bo komandiral Hrvate v pobratimstvu z Radičem Pribičević, se hrvaški narod ne bo povspel do uglednejšega zastopstva v vladi.

soseda Jurja! On je iz same trme, ker hoče biti drugače kot smo mi drugi, šel na njegovo stran. »Domovina« je začela prihajati v hišo. Iz hiše pa je šel rožnivenec, molitvena knjiga. Kadar je bila nedelja, saj veste, fant je vzel puško in šel v gozd, dekle pa kratko krilce, pa v mesto! Mali ni imela poguma ugovarjati, prosila je moža — a ta jo je s kletvijo zavrnil. Ni čuda, da je od žalosti — umrla!

»Vemo to, vemo«, so pritrdili možje.

»Kako je zdaj v tej hiši, če se pride za kako cerkveno reč, veš itak ti, ki si cerkveni ključar! Za sveče? Nič! Za zvonove? Nič! Za biro? Še manj! Le grobo besedo dobiš! Pa če rečeš, da so še vedno vpisani v krstni knjigi kot katoličani, se nič ne zmenijo!«

»To so suhe veje, kot pravi Kristus!«

»Takih suhih vej je bilo polno drevo katoliške Cerkve v Mehiki! Ni se pazilo tedaj, ko so škodljivci nemoteno zastrupljali vrste katoličanov, ki jih je v Mehiki od 100 — petindevedeset! Pa so ti katoličani postali mlačni, brezbržni, kmalu pa celo sovražni. Po teh nezavednih in mlačnih so prišli do moči Calles in njegovi kompanjoni. Zdaj, ko imajo moč, divjajo svobodno. Zdaj katoličani izpregledujejo. Bog, ki je pravičen in neskončno moder, je pripustil ta vihar, ki naj otrese suhe veje, da celo drevo ne sprhni!«

»No, pri nas, hvala Bogu, ne more priti do takih razmer!«

»Ne more priti? Glej na Hrvaško! Kako ti je Hrvat bil znan kot pobožen! Radič ga je zaslepil, na videz se je delal pobožnega, nosil gorečo svečo v procesiji predpoldne, popoldne pa napadal katoliško Cerkev na svojem shodu. Ko je Radič politično usuznjil Hrvate, jim je polagoma omajal tudi vero. In zdaj ti katoliški Hrvati dajejo moč Radiču in Pribičeviću, ki sta znana svobodomisleca. Za nas Slovence so pa nastavili domačo vabo, Pucelja in Žerjava. Žerjav nič ne taji, da služi svobodomiselnstvu, Pucelj pa je dozdej, no, ono nedeljo pred Jožefovim pa je v Ljubljani javno povedal, da je v bodoče s svobodomisleci eno!«

»Meni se zdi, da so liberalni časopisi za naše hiše, kar je trtna uš za trto. Nevidno se zaje in kmalu je trta suha«, je pripomnil sosed-vinogradnik.

»Je tako, je«, je dejal gospodar. »Ne govorijo zastoj, da je dandanes glavna naloga, celo bolj važna kot zidati cerkve, da razširimo katoliško časopisje in iztrebimo liberalno časopisje vse do zadnjega!«

»Plevel znamo pa me ženske dobro plesti in ruvati, bomo šle me na to delo«, je pripomnila gospodinja.

»Le dajte«, se je okorajžil sosed, »naša bo tudi pomagala! Zdaj za Velikonoč, ko

Ljubljanska oblastna skupščina.

Ljubljanska oblastna skupščina je zborovala od 14. do 17. marca. Na dnevnem redu je bilo več uredb. V prvi seji je podal izčrpno poročilo predsednik oblastne skupščine dr. Marko Natlačen o delovanju oblastnega odbora v preteklem letu. Sprejele so se uredbe o agrarnih operacijah, o zdraviliščih, o oblastni strežniški šoli, o prejemkih zdravniškega osobja v oblastnih zdravstvenih zavodih, o samoupravnih zdravstvenih službi, o okrožnih zdravnikih, o ustanovitvi sklada za zgradbo malih stanovanj in slednjič 13 načrtov glede zgradbe novih cest, preložitve klancev, zgradbe mostov itd. Vloženih je bilo tudi več predlogov od strani poslancev. — Odsek za kmetijstvo je sklenil: Oblastnemu odboru se naroča, da podpira zidanje hlevov in gnojničnih jam z denarnimi sredstvi, ker je to ena najbolj perečih vprašanj našega kmeta. Oblastna skupščina je odgodena na nedoločen čas.

»Kaj misliš«, je dejal gospodar sosedu, »ali ni to sramota za ves kulturni svet, kar počenja tisti Calles v Mehiki?«

»Pa tega jaz ne razumem, kako da je ta človek prišel do moči in da mu nihče ne more blizu!«

»To si lahko razložim.«

Tretji sosed je prišel s prijateljem blizu in dejal:

»Torej danes smo slišali v cerkvi, kakšen krvoločni tiger je znani Calles v Mehiki. Je pa to res grda reč, tako nemoteno preganjanje kristjanov v dvajsetem stoletju!«

»Stopimo malo k nam, pa se razgovorimo o tem, kako je sploh do tega prišlo. Danes je nedelja, pa mrzlo je še tudi, da se malo pogrejmolo!«

Stopili so v gostoljubno gospodarjevo hišo in so posedli.

»Glejte«, je začel gospodar. »V naši vasi smo imeli ljubi mir do onega časa, ko je prišel oni mladi liberalni učitelj. Sam je prinesel »Jutro« s seboj, pa je kmalu začel stikati po vasi, koga bi še speljal v omrežje liberalizma. Poglejte našega